

o souhlas. Informace o volbách budou zveřejňovány na webových stránkách sekce. S konečnou kandidátkou a pokyny k volbám budete seznámeni korespondenčně e-mailem do konce ledna. Vlastní volby členů nového výboru se uskuteční v první půlce února 2011.

S. Kubešová

Kalendárium

31. 3. – 3. 4. 2011 18. jarní bryologicko-lichenologické setkání – Znojensko
23.–30. 7. 2011 IBC 2011, Melbourne, Australia

ZMĚNY V ADRESÁŘI SEKCE – CHANGES TO MEMBERSHIP DIRECTORY

Zkratka v závorce označuje řádného člena (Č) nebo spolupracovníka (S) sekce, letopočet je rokem vstoupení do sekce. Opravené údaje jsou uvedeny v apostrofech. Změny prosím zasílejte na e-mailovou adresu vitezslav.plasek@osu.cz nebo do redakce Bryonory.

The abbreviation in brackets stands for the full member (Č) or associated member (S), respectively, followed by the date of enrollment. Corrected data stand within apostrophes. Please send the changes to the e-mail address: vitezslav.plasek@osu.cz or at the Bryonora desk.

Noví členové a spolupracovníci – new members

Pavlů, Michal, Ing., Famfulkova 11, Praha 8, CZ–182 00, Česká republika, e-mail: pavlum@centrum.cz (A, 2010).

VÝROČÍ – ANNIVERSARIES

RNDR. IVAN PIŠŮT, DRSC. – očami archivára (* 13. 3. 1935)

V marci tohto roku dovŕšil svoje polookrúhle jubileum – 75 rokov – najvýznamnejší slovenský lichenológ a zároveň zakladateľ tejto vednej disciplíny na Slovensku, Dr. Ivan Pišút. Táto osobnosť má nepochybne mnohé zásluhy na poli vedy (zhodnotenie viď napr. Lizoň, 1985, Liška, 1985, Lackovičová, 1995, Matoušek, 2000). Je však známe, že bol vždy studnicou originálnych nápadov nielen vedeckých (napr. prvý vo svete skúmal vplyv alkalických úletov na lišajníky), ale aj spoločenských (založenie klubu *Cladonia*, predchodcu dnešnej bryo-lichenologickej sekcie CBS; idea Zahlbrucknerovej pamätnej tabule; organizovanie súťaže behu do schodov v SNM), či dokonca technických (ideu vybudovať tunel pod Malými Karpatmi značne vylepšujúci dopravu v Bratislave, publikoval už v sedemdesiatych rokoch, takmer 30 rokov pred stavbármi). Nie je preto divu, že jeho osobný fond sa pravdepodobne ako fond prvého žijúceho lichenológa (prinajmenšom v strednej Európe) stal objektom diplomovej práce budúceho archivára. (M. Jančula, 2010: *Osobný fond RNDr. Ivana Pišúta, DrSc. – Spracovanie fondu a vytvorenie inventára*, Katedra archívnictva a pomocných vied historických, Filozofická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava.

Ako k tomu prišlo? Dr. Pišút odovzdal v októbri 2009 do Ústredného archívu Slovenskej akadémie vied písomnosti prevažne odborného charakteru, ktoré sa vzťahujú k rokom 1958 až 2009. Konkrétne ide o skupinu 210 inventárnych jednotiek, ktoré tvoria hlavne separátne výťažky

jeho vedeckých článkov venovaných lichenológii. Ďalej sa tu nachádzajú výstrižky článkov, ktoré pôvodca publikoval v rôznych novinách a časopisoch a ktoré sú venované historickým témam, konkrétne postrehom k obdobiu národného obrodzenia a osobe Michala Miloslava Hodžu (praprada Ivana Pišúta).

Pre bádateľa-archivára je mimoriadne zaujímavá najmä skupina, ktorú predstavujú biografické materiály umožňujúce bližšie sa zoznámiť s pôvodcom. Sú tu uložené materiály umožňujúce pohľad na neho už ako na študenta gymnázia (maturoval s vyznamenaním), pokračujúc jeho štúdiom na vysokej škole (odporúčanie skúšobnej komisie na prijatie na vysokú školu; diplom promovaneho biológa). Viaceré dokumenty naznačujú vzťah I. Pišúta k športu (závodne behával, venoval sa cyklistike, turistike) a prírode. Okrem toho tu môžeme nájsť dokumenty z pracovného prostredia, životopisy, vedecké hodnosti a vyznamenania (diplom kandidáta biologických vied, diplom doktora biologických vied, Strieborná čestná plaketa za zásluhy v biologických vedách od SAV).

Veľkú skupinu dokumentov tvorí korešpondencia pôvodcu s rôznymi osobnosťami, ale najmä so zahraničnými a domácimi lichenológmi. Tento materiál tiež vypovedá o širokom okruhu ľudí, s ktorými si pôvodca dopisoval. Sú medzi nimi aj historicky významné osobnosti, ako napr. bývalý prezident SR Rudolf Schuster, či politik Alexander Dubček. Korešpondencia predstavuje však len obdobie od roku 1980 do roku 2009, dopisy staršieho dáta sú uložené v archíve Slovenského národného múzea, kde Pišút pôsobil do r. 1989.

Poslednú, mimoriadne zaujímavú skupinu tvoria fotografie I. Pišúta. Tento archívny materiál obsahuje celkovo desať kusov fotografií, na ktorých môžeme vidieť pôvodcu v rôznych situáciach: od detských čias, kde je zachytený spoločne so súrodencami Fedorom a Táňou, cez vysokoškolské obdobie až po aktívnu lichenologickú činnosť (napr. terénny výskum, výstava o lišajníkoch). Táto skupina zachytáva roky 1937 až 2004 a je významná z toho dôvodu, že prostredníctvom nej si možno vytvoriť vizuálny obraz pôvodcu od útleho detstva až po jeho aktuálny vzhľad.

Verím, že tento pohľad archivára na osobnosť Dr. Pišúta prispeje na jednej strane k zachovaniu zaujímavých a vzácných materiálov, ktoré vlastní aj ďalší českí a slovenskí vedci a na druhej strane motivuje prípadných záujemcov o hlbší výskum práve v prostredí archívu. Preto si dovoľujem na tomto mieste poďakovať Dr. Pišútovi za príležitosť k zaujímavej práci a osobné konzultácie. A aj týmto spôsobom srdečne zablahoželať k jubileu.

Mgr. Michal Jančula

Literatúra:

Lackovičová A. (1995): RNDr. Ivan Pišút, CSc., sexagenarian. – *Biologia* 50: 445–448.

Liška J. (1994): Ivan Pišút (*13.3.1935 Bratislava). – *Bryonora* 14: 23.

Lizoň P. (1985): RNDr. Ivan Pišút, CSc., päťdesiatročný. – *Zborník Slovenského Národného Múzea, Prírodné Vedy*, 31: 199–207.

Matoušek B. (2000): RNDr. Ivan Pišút, DrSc. šesťdesiatpäťročný. – *Acta Rerum Naturalium Musei Nationalis Slovaci Bratislava* 46: 82–108.